9. Stroj potpornih vektora II

Strojno učenje 1, UNIZG FER, ak. god. 2023./2024.

Jan Šnajder, vježbe, v2.8

1 Zadatci za učenje

- 1. [Svrha: Razumjeti potrebu za mekom marginom. Znati izvesti problem meke margine SVM-a preko Lagrangeove dualnosti.]
 - (a) Objasnite motivaciju za uvođenje meke margine. Skicirajte primjer prenaučenosti kod tvrde margine, i to za linearno odvojiv i linearno neodvojiv slučaj.
 - (b) Formulirajte problem optimizacije meke margine.
 - (c) Definirajte dualni kvadratni problem za meku marginu.
 - (d) Krenuvši od uvjeta KKT, dokažite da potporni vektori za koje vrijedi $0 < \alpha_i < C$ leže na margini, a da vektori za koje $\alpha_i = C$ leže na margini ili se nalaze unutar nje.
- 2. [Svrha: Znati izvesti formulaciju algoritma SVM preko gubitka zglobnice. Razumijeti funkciju pogreške SVM-a.]
 - (a) Krenuvši od problema meke margine, izvedite gubitak zglobnice.
 - (b) Napišite empirijsku pogrešku SVM-a i izrazite vezu između hiperparametara C i regularizacijskog faktora λ .
 - (c) Razmotrite zadatak 2 iz vježbi 8. Pretpostavite da je ispravna klasifikacija primjera $\mathbf{x}^{(7)} = (5,6)$ iz (e) dijela zadatka negativna. Koliko iznosi gubitak koji primjer $\mathbf{x}^{(7)}$ nanosi SVM modelu iz tog zadatka?
 - (d) Skicirajte pogrešku učenja i pogrešku ispitivanja kao funkciju od C. Kojem području odgovara prenaučenost a kojem podnaučenost?
- 3. [Svrha: Razumjeti kako se gubitak zglobnice razlikuje od ostalih funkcija gubitaka koje smo razmatrali. Razumjeti kako gubitci određuju robusnost klasifikacijske granice.] Raspolažemo sljedećim primjerima za učenje:

$$\mathcal{D} = \left\{ (\mathbf{x}^{(i)}, y^{(i)}) \right\}_i = \left\{ ((1, 1), 0), ((0, 2), 0), ((2, 3), 0), ((3, 1), 1), ((4, 3), 1) \right\}.$$

- (a) Skicirajte funkcije gubitka L kao funkcije od $y\mathbf{w}^{\mathrm{T}}\phi(\mathbf{x})$ za gubitak (1) linearne regresije, (2) perceptrona, (3) logističke regresije i (4) stroja potpornih vektora.
- (b) Pozivajući se na skice funkcija gubitka, skicirajte predvidive hipoteze ova četiri algoritma.
- (c) Načinite skicu kao za prethodni zadatak, ali za skup podataka u koji je dodan primjer ((8,1),1). Komentirajte razliku u odnosu na prethodnu skicu.
- (d) Pokušajte odgovoriti: zašto algoritam SVM-a često daje rijetke modele, unatoč tome što zapravo koristi L2-regularizaciju, za koju je poznato da ne rezultira rijetkim modelima? (Pomoć: usporedite gubitak zglobnice i gubitak logističke regresije.)

2 Zadatci s ispita

1. (P) Razmatramo sljedeći skup označenih primjera u dvodimenzijskome ulaznom prostoru:

$$\mathcal{D} = \{ (\mathbf{x}^{(i)}, y^{(i)}) \}_i = \{ ((0,0), -1), ((-1, -1), -1), ((1,3), +1), ((2,2), +1), ((3, -1), +1)) \}$$

Na ovom skupu treniramo model SVM-a, i to model s tvrdom marginom te model s mekom marginom sa C=1. Kod modela s mekom marginom za dualne koeficijente vrijedi $\alpha_1=1,\ \alpha_2>0,\ \alpha_3>0,\ \alpha_4>0$ i $\alpha_5=1$. Skicirajte tvrdu i meku marginu u ulaznome prostoru. **Koliko je meka margina veća od tvrde margine?**

$$oxed{\mathsf{A}} \ \tfrac{4}{5}\sqrt{10} \ \mathrm{puta} \quad oxed{oxed{\mathsf{B}}} \ \tfrac{3}{5}\sqrt{10} \ \mathrm{puta} \quad oxed{oxed{\mathsf{C}}} \ \tfrac{2}{5}\sqrt{10} \ \mathrm{puta} \quad oxed{oxed{\mathsf{D}}} \ \tfrac{1}{6}\sqrt{2} \ \mathrm{puta}$$

2. (N) Raspolažemo sljedećim skupom označenih primjera u trodimenzijskome ulaznom prostoru:

$$\mathcal{D} = \{ (\mathbf{x}^{(i)}, y^{(i)}) \} = \{ ((-1, 3, 6), -1), ((-4, 4, 4), -1), ((-2, 4, 1), +1)) \}$$

Na ovom skupu primjera treniramo model SVM-a s linearnom jezgrenom funkcijom i sa C=0.01. Postupak treniranja algoritmom SMO završio je s vektorom Lagrangeovih koeficijenata $\alpha=(0,0.01,0.01)$. Iz ovoga se može izračunati da vrijedi $w_0=-0.8$. Umjesto algoritma SMO, za optimizaciju smo mogli upotrijebiti gradijentni spust i optimirati težine u primarnoj formulaciji problema. U tom slučaju koristili bismo empirijsku pogrešku SVM-a definiranu kao L2-regularizirani gubitak zglobnice. Međutim, tu pogrešku možemo izračunati i naknadno, nakon što smo naučili model. Koliko iznosi empirijska pogreška ovog SVM-a na skupu primjera \mathcal{D} ?